

ใบงานที่ ๑ เรื่อง แข่งขันกันตอบ หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้ แล้วแข่งขันกันตอบปากเปล่า ว่าประโยคใดเป็นประโยคใจความสำคัญ

ข้อที่ ๑ อริสโตเติล นักปรัชญาชาวกรีกโบราณเคยเข้าใจว่า โลกเป็นศูนย์กลางของจักรวาล มีดวงดาวต่างๆ รวมทั้งด้วยดวงอาทิตย์โคจรรอบๆ ส่วนสวรรค์อยู่นอกอวกาศ โลกอยู่ด้านล่าง น้ำอยู่บนโลก ลมอยู่เหนือ น้ำ และไฟอยู่เหนือลมอีกทีหนึ่ง

ข้อ ๒ รูโรเป็นชายหนุ่มที่รักธรรมชาติ ในตอนเช้าตรู่ของทุกวัน เขาจะเข้าป่าเพื่อไปชมธรรมชาติ ฟังเสียงนก ร้อง เสียงน้ำไหลจากน้ำตก เสียงลมพัดทำให้ใบไม้ไหว เขาจะนั่งชมธรรมชาติอยู่เช่นนี้ตลอดวัน โดยมีได้ทำงาน ใดๆ เลย

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ : รายงานการวิจัย

ข้อ ๓ สุนากับบาลานเป็นพี่น้องฝาแฝด อาศัยอยู่ในป่า มีร่างกายแข็งแรงสามารถใช้หอกและธนูเป็นอาวุธ บิดาของเขาเสียชีวิตตั้งแต่เขายังเล็ก หญิงหม้ายมารดาของเด็กชายฝาแฝดได้เลี้ยงดูสุนากับบาลานด้วยความยากลำบาก ครอบครัวของเขามีชีวิตอยู่ด้วยการอาศัยพืชผักผลไม้จากในป่า สุนากับบาลานมีจิตใจไม่เคยทำร้ายสัตว์ ด้วยเหตุนี้จึงมีสัตว์ต่างๆ เป็นเพื่อนเล่นจำนวนมาก

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ : รายงานการวิจัย

ข้อ ๔ แม่มีน้ำใจกว้างขวาง จนภายหลังถึงกับต้องแหกวัยสายน้ำตาของตัวเอง ช่วยเหลือผู้อื่น รักญาติพี่น้องญาติคนใดเกิดขัดสนจนยากแม้จะเกิดจากความสมัครใจ ดำเนินตนในทางที่ผิดที่เห็นชัดๆ จนถึงกับคุณตา คุณยายจะไว้ในประเพณีผู้เป็นภรรยาสำหรับตระกูล วางอุเบกขาไม่ยอมยุ่งเกี่ยว พวกนี้มักจะหลบเลี่ยงคุณตาคุณยาย เข้ามาพบปะแม่แล้วก็ไม่ผิดหวัง

แพร เยื่อไม้ : แม่

ข้อ ๕ แม่จากไปเมื่อฉันเป็นเณรได้สองพรรษา ฉันคิดว่าความตายกรุณาแม่ช่วยปลดเปลื้องความทุกข์ทรมานให้แม่ แต่ฉันก็ต้องร้องไห้ ฉันร้องไห้อย่างมากมายพยายามระงับดับปลงอย่างไรก็ไม่ไหว พลอยให้ญาติหญิงคนหนึ่งสะอื้นให้ และเปลือยตัวเข้ามาโอบประคอง ฉันร้องไห้ด้วยคิดว่า ต่อแต่นี้ฉันจะต้องอยู่เพียงลำพัง หรือไม่ก็ถูกทอดทิ้งให้อยู่กับคนแปลกหน้าไปชั่วชีวิต

แพร เยื่อไม้ : แม่

ข้อ ๖ ตอนกลางคืนหน้าร้อนที่ต้นลำพูมีหิ่งห้อยบินวนอยู่เต็มทุกต้น หิ่งห้อยนี้เป็นแมลงเล็กๆ ที่มีแสงในตัวเอง เวลามันบินแลดู วิบแว็บ วิบแว็บ สวยมาก บริเวณอื่นมืดหมด ยกเว้นต้นลำพูที่มีหิ่งห้อยส่องแสงสว่างอยู่ ระเบียบระเบียบเรากับงานวัดเฉลิม สวยน่าดูมาก โดยเฉพาะในเวลากลางคืนข้างแรมที่มีเดือนมืด ต้นลำพูจะสว่างดีมาก

ทิพย์วาณี สนิทวงศ์ฯ : เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก

ข้อ ๗ พ่อแม่คือผู้ที่เราควรเคารพกราบไหว้ ที่นี้เรามาวัดนี้เรามานลองกันเสียทีให้รู้ว่าของดีของถูก แท้ที่จริงนั้นมันอยู่ที่ไหน คือใคร พ่อแม่เรานั้นแหละเป็นอะไรทุกอย่างให้เรา เป็นพระของเราเป็นเทวดาของเรา เป็นพระพรหมของเรา เป็นครูคนแรกของเรา เป็นผู้ที่เราควรเคารพกราบไหว้บูชาสักการะทุกคำเข้าช้านอน

พระเทพวิสุทธิเมธี (ปัญญานันทภิกขุ) บุพการี กตัญญูทเวที

ข้อ ๘ ขวัญเป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตน คนไทยเชื่อกันว่าขวัญอยู่กับตัวก็เป็นสิริมงคล สุขสบาย จิตใจมั่นคง ประเพณีการทำขวัญข้าวจึงสืบทอดกันมาในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทย ดังปรากฏให้เห็นอยู่เสมอ เช่นพิธีทำขวัญนาคน พิธีทำขวัญเรือน พิธีเรียกขวัญคู่บ่าวสาว เพลงกล่อมเด็กเรียกขวัญ

ข้อ ๙ ที่โรงเรียนฝรั่งแม่ชอบเรียนภาษาไทยมาก เพราะได้เรียนหนังสือตรุณศึกษา ที่ยกสุภาษิตหรือคำพังเพยมาสอนตอนท้ายบททุกบท และมีทายอะไร่อยด้วย ที่แม่ชอบอีกอย่างหนึ่งคือ ภาษาอังกฤษ ครูให้นักเรียนท่องศัพท์เป็นการบ้านทุกวัน วันละ ๑๐-๑๕ คำ เพราะตอนเช้าก็ให้นักเรียนไปยื่นท่องศัพท์ให้ฟังที่โต๊ะครู ใครท่องผิดก็ต้องแบมือให้ครูตีเฝียะๆ ๓ ที แต่แม่ไม่เคยโดนตี

หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน : วิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ข้อ ๑๐ ความเสียสละเป็นการเสียอย่างเดียวที่มีคุณค่าและไม่เสียหาย แต่เป็นการเสียที่มีคุณประโยชน์ความดีอยู่ในตัวและมีผลดีเมื่อปฏิบัติเป็นเหตุให้บุคคลมีน้ำใจช่วยเหลือกันและกัน เป็นเหตุให้บุคคลพุดจกันด้วยไมตรี ใฝ่ประโยชน์แก่กันและกัน และเป็นเหตุให้บุคคลไม่ถ้อยส่ออย่าง ด้วยความมานะถือตัวจัดสามารถลดความเห็นแก่ตัวลงได้ความเสียสละจึงมีคุณค่าต่อสังคมมาก

พระราชวิสุทธิโมลี

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ทำนมองตัวเองอย่างไร หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้น

คำชี้แจง จงอ่านเรื่อง “ทำนมองตัวเองอย่างไร” แล้วตอบคำถามในกรอบข้างล่าง

ทำนมองตัวเองอย่างไร

สาวชาวไต้หวันผู้หนึ่ง เป็นโรคสมองพิการแต่กำเนิด (cerebral palsy) ไม่สามารถเคลื่อนไหวตามปกติ และพูดจาไม่ได้ แต่ด้วยความมุ่งมั่นและศรัทธาเธอสามารถเรียนจบปริญญาเอกจากสหรัฐฯ แล้วแสดงทัศนคติของเธอในที่ต่าง ๆ เพื่อให้กำลังใจและช่วยเหลือผู้อื่น

ครั้งหนึ่ง เธอรับเชิญไปบรรยายด้วยการเขียน (เธอพูดไม่ได้ต้องใช้วิธีเขียน) หลังบรรยายเสร็จ มีนักเรียนคนหนึ่งตั้งคำถามว่า

“ท่านอยู่ในสภาพนี้โดยกำเนิด แล้วท่านไม่รู้สึกน้อยใจหรือทำนมองตัวเองอย่างไร” คำถามอันละเอียดอ่อนนี้ สร้างความตะลึงแก่ที่ประชุมไม่น้อย ต่างเกรงว่าคำถามนี้จะทิ่มแทงจิตใจของเธอ ปรากฏว่าเธอหันหน้าไปยังแผ่นกระดาน เขียนตัวหนังสืออย่างไม่สะทกสะท้านว่า “ฉันมองดูตัวเองอย่างไร” เธอหันหน้ายิ้มให้ผู้ร่วมประชุม แล้วเขียน

๑. ฉันน่ารักมาก	๒. ขาฉันเรียวยาวสวยดี
๓. คุณพ่อคุณแม่รักฉันจัง	๔. พระเจ้าประทานรักแก่ฉัน
๕. ฉันวาดภาพได้ ฉันแต่งหนังสือได้	๖. ฉันมีแมวที่น่ารัก

และ....ขณะนั้น ที่ประชุมเงียบกริบ ไม่มีเสียงพูดจาใดๆ เธอหันกลับมามองดูทุกคน แล้วเขียนคำสรุปบนแผ่นกระดานว่า “ฉันมองแต่สิ่งที่ฉันมี ไม่มองสิ่งที่ฉันขาด” หลังจากนั้นไม่กี่วินาที เสียงปรบมือดังสนั่นในที่ประชุมพร้อมทั้งน้ำตาที่สะท้อนใจจากหลายๆ คน ณ วันนั้น ทัศนคติเชิงสุขนิยม และบทพิสูจน์ของเธอเพิ่มกำลังใจแก่ผู้คนมากมาย ผู้เป็นโรคสมองพิการผู้นี้คือ น.ส. หวางเหม่ยเหลียน ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตจาก UCLA ผู้เคยจัดนิทรรศการภาพเขียนส่วนตัวหลายครั้งในไต้หวัน “ฉันมองแต่สิ่งที่ฉันมี ไม่มองสิ่งที่ฉันขาด” ฉันชอบทัศนคติต่อชีวิตแบบนี้ ซึ่งถูกหลักสุขภาพจิตและสบายใจด้วย ความสุขไม่ได้อยู่ที่คุณครอบครองสิ่งใดมากแค่ไหน แต่อยู่ที่คุณมีทัศนคติอย่างไรในการมองสิ่งต่างๆ

ใจความสำคัญที่ได้จากบทอ่าน คือ

.....

นักเรียนสามารถนำใจความสำคัญที่ได้นี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร ระบุ มา ๒ ข้อ

- ๑.....
- ๒.....

**เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง แข่งขันกันตอบ หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้น**

ข้อ ๑ อริสโตเติล นักปรัชญาชาวกรีกเคยเข้าใจว่าโลกเป็นศูนย์กลางของจักรวาล

ข้อ ๒ รูโรเป็นชายหนุ่มที่รักธรรมชาติ

ข้อ ๓ มารดาของฮุนาและฮาลานเลี้ยงดูทั้งสองด้วยความยากลำบาก

ข้อ ๔ แมมีน้ำใจกว้างขวาง จนภายหลังต้องเสียใจ เสียหน้าตา

ข้อ ๕ แม่จากเณรไปตั้งแต่เณรได้สองพรรษา

ข้อ ๖ หิ่งห้อยเป็นแมลงตัวเล็กๆ ที่มีแสงสว่างในตัวเอง

ข้อ ๗ พ่อแม่คือผู้ที่เราต้องเคารพกราบไหว้

ข้อ ๘ ขวัญเป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตน

ข้อ ๙ ที่โรงเรียนฝรั่ง แม่ชอบเรียนภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

ข้อ ๑๐ ความเสียสละมีคุณค่าต่อสังคมมาก

**เฉลยใบงานที่ ๒ เรื่อง ท่านมองตัวเองอย่างไร หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้น**

ใจความสำคัญที่ได้จากบทอ่าน คือ จงมองแต่สิ่งที่มีอยู่อย่างมองสิ่งขาด / ความสุขไม่ได้อยู่ที่คุณครอบครองสิ่งใดมากแค่ไหน แต่อยู่ที่คุณมีทัศนคติอย่างไรในการมองสิ่งต่างๆ

นักเรียนสามารถนำใจความสำคัญที่ได้นี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร ระบุ มา ๒ ข้อ

๑. เป็นข้อคิดเตือนใจไม่ให้เราเลียนแบบใคร หรืออยากมีอยากเป็นอย่างคนอื่น พอใจในสิ่งที่ตนมี ตนเป็น
 ๒. มีมุมมองชีวิตเป็นบวก ใช้สิ่งที่มีสิ่งที่เป็นอย่างเห็นคุณค่า มีชีวิตอย่างพอเพียง ไม่เรียกร้อง โวยวาย
- (อยู่ในดุลยพินิจของครู ให้คำตอบสัมพันธ์กับใจความที่ได้จากการอ่าน)

แบบทดสอบ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้น

จงอ่านเรื่องต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑-๑๐

การเล่นजाटो

การเล่นजाटอ คือ การเล่นหมากรูก ซึ่งมีมาตั้งแต่สมัยพระเจ้าชยงที่ปกครองเมืองบันนังชาเร็ง ปัจจุบันนี้เป็นชื่อตำบลหนึ่งในอำเภอเมือง จังหวัดยะลา

พระเจ้าชยงเป็นพระราชามีหน้าตาคล้ายหนุมาน คือมีเขี้ยวและมีหางเรื่องราวของพระองค์ มีดังนี้

พระราชองค์หนึ่งครองเมืองบันนังชาเร็ง พระองค์มีธิดาโฉมงามองค์หนึ่ง เมื่อถึงวัยที่จะมีคู่ พระองค์จึงประกาศว่า ผู้ที่ขึ้นต้นชาเร็งได้สูงสุดจะได้ครองเมืองบันนังชาเร็งและได้แต่งงานกับนาง ต้นชาเร็งมีลักษณะคล้ายกับต้นตาลแต่สูงมาก

ชายหนุ่มจำนวนมากต่างอาสาขึ้นต้นชาเร็งแต่ก็ไม่สามารถขึ้นไปถึงยอดได้ จนกระทั่งถึงชายคนสุดท้ายที่อาสา เขามีหน้าตาหน้าเกลียดมีเขี้ยวและมีหาง พระราชอนุญาตเพราะคิดว่าคงไม่สามารถจะขึ้นไปถึงยอดของต้นชาเร็งได้ แต่ปรากฏว่าชายคนนี้ขึ้นไปถึง พระองค์จึงจำต้องยกธิดาแลเมืองบันนังชาเร็งให้ครอบครอง คือ พระเจ้าชยงนั่นเอง

พระเจ้าชยงสร้างที่ประทับไว้สูงมากเพราะไม่ต้องการให้ผู้ใดเห็นหน้า สิ่งที่พระองค์โปรดปรานคือการกินตับและเนื้อมนุษย์ ซึ่งอาจช่วยให้ร่างกายแข็งแรง ทหารต้องนำมาถวายวันละ 1 คน จนกระทั่งราษฎรในเมืองเหลือน้อยลงทุกวัน

มนตรีเป็นนามของอำมาตย์ที่ฉลาดที่สุดของเมืองนั้น เขาคิดหาทางที่จะทำให้พระเจ้าชยงหยุดกินเนื้อมนุษย์ ได้วางแผนให้มีการแข่งขันการเล่นजाटอต่อหน้าพระเจ้าชยง ซึ่งฝ่ายตรงข้ามมาจากเมืองอื่น การเล่นजाटอระหว่างอำมาตย์มนตรีกับฝ่ายตรงข้ามดำเนินไปอย่างเคร่งเครียด จนกระทั่งปรากฏว่าอำมาตย์เหลือ “ขุน” เพียงตัวเดียว “ขุน” ในความหมายนี้ แปลว่า “พระราช” ในที่สุดอำมาตย์มนตรีจึงมุมไม่สามารถเดินต่อไปได้และพ่ายแพ้ต่อฝ่ายตรงข้าม พระเจ้าชยงจึงได้คิดว่า “ถ้าเรากินราษฎรหมดแล้ว จะสู้รบกับข้าศึกอย่างไร” ตั้งแต่นั้นมาพระเจ้าชยงก็รักษราษฎรและปกครองให้อยู่อย่างมีความสุข พระองค์ได้ให้รางวัลแก่อำมาตย์มนตรีและฝ่ายตรงข้ามที่ทำให้พระองค์คิดได้ กีฬาजाटอจึงเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ : รายงานการวิจัยฯ

คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ทับบนตัวอักษรที่ตรงกับข้อถูกที่สุดในกระดานคำตอบ

๑. จาโตคือการเล่นกีฬาประเภทใด (รู้จำ)

ก. หมากเก็บ	ข. หมากแยก
ค. หมากฮอส	ง. หมากกรุก

๒. ข้อใดตรงกับข้อสรุปของเรื่องนี้ (เข้าใจ)

- ก. ความพ่ายแพ้การเล่นจาโตของอำมาตย์มนตรีเป็นเหตุให้พระเจ้าชียงเล็กกินมนุษย์
ข. พระเจ้าชียงกินเนื้อและตับของมนุษย์ เพื่อช่วยให้ร่างกายแข็งแรง
ค. จาโตเป็นกีฬาที่นิยมเล่นในชั้นสูงมากกว่าจะเล่นกันในหมู่ชนทั่วไป
ง. พระเจ้าชียงโปรดปรานการเล่นจาโตเท่ากับการกินมนุษย์

๓. พระเจ้าชียงมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากมนุษย์ทั่วไปอย่างไร (เข้าใจ)

ก. มีเขี้ยวและหาง	ข. มีหน้าตาน่าเกลียด
ค. มีเขี้ยว หาง และหน้าตาน่าเกลียด	ง. มีอวัยวะขา แขน พิกุลพิการ

๔. อะไรที่นักเรียนได้จากเรื่องนี้และคิดว่าจะนำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวันได้ (นำไปใช้)

- ก. การรู้จักเลือกรับประทานอาหารที่อร่อย
ข. การรู้จักให้ความเมตตาและช่วยเหลือผู้อื่น
ค. การรู้จักเลือกเล่นกีฬาที่เหมาะสมกับความสามารถของตน
ง. การบริหารร่างกายให้แข็งแรง

๕. การเสนอเรื่องนี้ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายให้ผู้อ่านเข้าใจในเรื่องใดมากที่สุด (เข้าใจ)

ก. ประวัติของพระเจ้าชียง	ข. ที่มาของการเล่นจาโต
ค. วิธีเล่นจาโต	ง. ประเภทของจาโต

๖. ในการเล่นจาโต ตัว “ขุน” มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับผู้ใด (เข้าใจ)

- ก. ขุนพลที่นำหน้ากองทัพในการออกศึก
ข. อำมาตย์ที่มีสติปัญญา เฉลียวฉลาด
ค. พระราชาที่ปกครองบ้านเมือง
ง. ผู้กล้าหาญที่ช่วยเหลือผู้ทำความดี

๗. พระเจ้าชียงมีลักษณะที่ดีในข้อใด (วิเคราะห์)

ก. มีน้ำใจนักกีฬา	ข. มีร่างกายแข็งแรง
ค. บริจาคสิ่งของ	ง. ชอบอยู่ในที่สูง

๘. อะไรที่แสดงให้เห็นว่าพระเจ้าชียงมีสติปัญญาเฉลียวฉลาด (วิเคราะห์)

- ก. เอาชนะคู่ต่อสู้ที่แข็งแรงที่สุดในการแข่งขันกีฬา
ข. ต่อสู้กับข้าศึกจำนวนมากจนได้รับชัยชนะ
ค. การคัดเลือกอำมาตย์ที่ฉลาดที่สุดในเมือง
ง. การเข้าใจความหมายของตัวขุนที่อำมาตย์มนตรีเหลืออยู่เพียงตัวเดียว

๙. วรรณคดีไทยเรื่องใดที่ใช้การแพ้ชนะของกีฬามาตัดสินชะตากรรมของบ้านเมืองคล้ายกับเรื่องการเล่นจาโต (สังเคราะห์)

ก. รามเกียรติ์	ข. สังข์ทอง
ค. ขุนช้าง ขุนแผน	ง. พระอภัยมณี

๑๐. เมื่ออ่านเรื่องนี้แล้วนักเรียนคิดว่าอะไรที่เป็นจริงตลอดไป (ประเมินค่า)

- ก. การเล่นจาโตมียู่ทั่วไปทั้งในและต่างประเทศ
- ข. บ้านนังซาเร้งเป็นเมืองสำคัญของไทยในปัจจุบัน
- ค. ตับเต็กยังเป็นอาหารที่พิเศษสำหรับคนบางกลุ่ม
- ง. ซาเร้งหรือต้นตาลมีเฉพาะภาคใต้เท่านั้น